

Türkiye Telekomünikasyon Meclisi

Sorun 1

Fiber altyapının yaygınlaştırılması için sabit altyapının kiralınması (tesis paylaşımı) ve yeni sabit şebeke yapılması (geçiş hakkı) önündeki engeller

Açıklama

Sabit ve mobil haberleşme, ülke çapında yaygın fiber yatırımlarını gerekli kılmaktadır. Bu yatırımlar, yeni şebekelerin kurulması ve fiber kablo çekilebilmesi için var olan yeraltı borularının kiralınmasıyla gerçekleştirilebilir. Konuya ilişkin Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik (Geçiş Hakkı Yönetmeliği) ile Tesis Paylaşımı Yükümlülüğü ve Uygulaması Kararına rağmen sorunlar sürmektedir.

Çözüm Önerisi

- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, başta yerleşik işletmecilerin elindekiler olmak üzere mevcut yeraltı kanal ve gözleri, tüm işletmecilerce makul kira bedeliyle kullandıracak fiyat ve şartları sağlamalı,
- Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, yeni sabit altyapı yapılabilmesi için, başka şebekeleri kiralama şartı aramadan, doğrudan şebeke yapma izni vermelidir.

İlgili Kurumlar

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, BTK

Sorun 2

Elektronik haberleşme pazarında büyüme ve rekabet sorunu

Açıklama

Telekomünikasyon sektörünün son 5 yılı değerlendirildiğinde, sektörün büyümediği, 16-17 milyar Dolar civarında bir ciro ile kendini tekrar ettiği görülmektedir. Özellikle, sabit telefon ve genişbant internet hizmetlerinde rekabet ortamının yeterince tesis edilememesi nedeniyle, sabit ses hizmetleri pazarı küçülmüş, sabit genişbant hizmeti ise aynı büyüklükte kalmıştır. 2023 hedefinde yer alan, bilgi teknolojileri ve iletişim sektörünün 160 milyar Dolar'a ulaşması hedefi için sektörün her yıl yaklaşık olarak %20 büyümesi gerekmektedir.

Çözüm Önerisi

Pazarın büyümesi, sabit telefon ve genişbant internet pazarlarında rekabetin tam olarak tesis edilebilmesi ve 2023 hedeflerine erişilebilmesi için gereken tedbirler, ilgili kurumlar tarafından alınmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, BTK

Sorun 3

Haberleşmede Evrensel Hizmet Fonu'nun doğru kullanılmaması

Açıklama

Elektronik haberleşme sektöründeki gelirlerden toplanan bu Fon'dan sektöre doğrudan ve hızlı bir geri dönüş olmamaktadır. 2007-2012 döneminde 3.1 milyar TL toplanmış, bunun küçük bir miktarı nüfusu 500'ün altındaki yerleşim yerlerine mobil altyapı sağlanması projesi için, diğer bir kısmı başka amaçlar için kullanılmış, büyük miktarı ise kullanılmamıştır. Bu Fon, tanımı gereği, malzeme alımında değil, sektöre geri dönüşü olan işletmeciler aracılığıyla sosyal amaçlı altyapı hizmetleri için kullanılmalıdır.

Çözüm Önerisi

- 5369 sayılı Evrensel Hizmetin Sağlanması Kanunu'nda belirtilen amaca uygun olarak Fon'un tamamı sektöre geri dönüşü sağlayacak şekilde, tüm işletmecilere açık ihale yöntemi uygulanarak işlerliğe kavuşturulmalı,
- Fon'un tüm ülkeye haberleşme hizmetlerinin ulaştırılabilmesi amacıyla kullanılması sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

Sorun 4

Genişbant internetin yaygınlaşmasını ve makineler arası haberleşmede beklenen hızlı büyümeyi engelleyen telsiz ücretlerinin sektöre olumsuz etkisi

Açıklama

Haberleşebilen makinelerden bir defaya mahsus alınan 16,30 TL telsiz ruhsat ücretlerinin kaldırılması ile makine sayısının 1,3 milyon artışla 5,5 milyona, vergi tahsilatının ise yaklaşık 800 milyon TL'ye ulaşacağı hesaplanmıştır. Aynı şekilde, çok hızlı internet bağlantısı sağlayan yeni nesil KA Band uydu çanaklarından da telsiz ruhsat ücreti alınmaktadır. AB'de bu ücret 2006 yılında kaldırılmıştır.

Çözüm Önerisi

Makine ithalatının azaltılması, yurt içinde akıllı makina ve SIM kart üretiminin teşvik edilmesi, daha fazla vergi toplanabilmesi ve internetin yaygınlaştırılmasının sağlanması amacıyla, haberleşebilen makineler ile genişbant internet erişiminde kullanılan KA Band uydu terminal cihazlarından alınan telsiz ruhsat ücretleri kaldırılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, BTK

Sorun 5

Altyapı kurmakta yaşanan güçlükler

Açıklama

2006 yılında Anayasa Mahkemesi'nin 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun Ek 35. maddesini iptaliyle mobil iletişimin altyapısını oluşturan baz istasyonları kurulması konusunda yasal boşluk oluşmuş, bu nedenle belediyelerin, enerji dağıtım şirketlerinin ve sair kurum/kuruluşların baz istasyonlarının kurulmasını veya işletilmesini engelleyen işlemleri artmıştır.

Çözüm Önerisi

- Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararı sonrası oluşan kanuni boşluğun doldurularak baz istasyonları ile ilgili kanuni/idari düzenlemeler ivedilikle tamamlanmalı,
- Mobil iletişim altyapıları 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ve 655 sayılı Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında değerlendirilmeli ve denetleme dahil her tür yetki sadece Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na ait olmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, BTK